

*Чом погляд на мені спинив,
Затамувавши подих?
Не станеться із нами див,
Мов не було ніколи.*

Мері Елізабет Кольридж,
«Мить»

З усіх пар, що того четвергового вечора сиділи у барі «Ріволі» при готелі «Рітц», найкраще — наскільки можна було судити збоку — проводили час двоє, які парою не були.

Корморан Страйк та Робін Еллакотт, приватні детективи, ділові партнери та самопроголошені найкращі друзі, святкували тридцятий день народження Робін. Коли вони прийшли до бару, який нагадував скриньку для коштовностей у стилі ар-деко — золото й темне дерево стін, панелі з матового скла від «Лалік» — обом стало трохи ніяково, бо кожен усвідомлював, що цей вихід відрізняється від усіх інших, що вони мали за майже п'ять років знайомства. Це уперше вони проводили вечір разом поза контекстом роботи, без колег чи друзів і не через травму (кілька тижнів тому трапилася така історія: Страйк випадково підбив партнерці обидва ока і як вибачення пригостив її каррі).

Ще більша дивина полягала у тому, що обоє виспалися та виглядали якнайкраще. Робін надягнула вузьку блакитну сукню і розпустила рудувато-біляве волосся; її партнер зауважив зацікавлені погляди, якими проводжали її чоловіки у барі. Страйк уже сказав

їй комплімент щодо намиста з опалом, який лежав точно у ямці під горлом; то був подарунок від батьків Робін. У золотавому освітленні бару крихітні діаманти оправи виблискували осяйним ореолом, а коли Робін рухалася, у глибині опалу загорялися червоні іскорки.

Страйк убрався в свій улюблений італійський костюм з білою сорочкою і темною краваткою. Зголивши бороду, яку донедавна відрощував, він став ще більше скидатися на такого собі Бетховена з поламаним носом та зайвою вагою, але коли офіціантка, яка принесла Страйку перший «олд-фешнд» за вечір, тепло йому усміхнулася, Робін згадала слова Сари Шедлок, нинішньої дружини її колишнього чоловіка: «Він такий... дивно привабливий, чи не так? Ніби пошарпаний, але мені таке до вподоби».

Чи не брехуха? Сара любила гладеньких красунчиків, що доводило її довге та зрештою успішне домагання до Метью.

Сидячи одне навпроти одного у леопардових кріслах за столиком для двох, Страйк та Робін врешті-решт перемогли ніяковість за допомогою розмови про робоче. За обговоренням поточних справ агенції кожен подужав по міцному коктейлю; їхній гучний сміх уже почав привертати увагу і працівників бару, і клієнтів. Скоро у Робін блищали очі та рум'янилися щоки, а Страйк, який габаритами значно переважав партнерку і краще переносив алкоголь, вжив досить бурбону, щоб відчувати приємну легкість та розслабленість.

Після другого коктейлю розмова звернула на більш особисті теми. Страйк — позашлюбний син рок-зірки, який бачив батька двічі за своє життя — розповів, що одна з його зведених сестер, Прюденс, просить про зустріч.

— А що їй треба? — спитала Робін. Вона знала, що батько Страйка був тричі одружений, а її партнер народився після короткого зв'язку з жінкою, яку у пресі здебільшого величали «супергрупі», але про решту його родинного древа мала туманне уявлення.

— Вона теж позашлюбна, — пояснив Страйк. — На кілька років молодша за мене. Її мама — ота акторка... Ліндсі Фентроуп? Така... змішаної раси? Де тільки не знімалася — в «Іст-Ендцях», у «Суто англійському вбивстві»...

— А ти хочеш із нею спілкуватися?

— Сам не знаю, — зізнався Страйк. — Просто здається, що мені родичів уже вистачає з головою. Вона ще й психотерапевтка.

— Якого штибу?

— Юнгіанка.

Сторожкий, неприязний вираз на обличчі Страйка викликав у Робін сміх.

— А що поганого у психотерапевтах-юнгіанцях?

— Та не знаю... За повідомленнями вона наче й нічого, але...

Поки Страйк добирав слова, його погляд спинився на бронзовому панно за спиною Робін, де Зевс у подібні лебедя оволодівав оголеною Ледою.

— ...власне, вона сказала, що їй теж непросто було змиритися з таким батьком. Та коли я дізнався про її професію...

Страйк не закінчив фрази і знову приклався до склянки з бурбоном.

— Гадаєш, вона з тобою нещира?

— Та не те щоби нещира... — Страйк зітхнув. — Мені вистачило в житті психологів, які розказували, чому я такий, який є, і як це пов'язано з моєю так званою сім'єю. В одному повідомленні Прюденс обмовилася, що вона «зцілилася», коли пробачила Рокбі... Так. Досить, — раптом обірвав себе Страйк, — день народження у тебе, про твоїх рідних і будемо розмовляти. Хто твій батько за професією? Ти мені ніколи не розповідала.

— Серйозно? — аж трохи здивувалася Робін. — Він професор у галузі лікування, розведення й розмноження овець...

Страйк похлинувся коктейлем.

— Що тут смішного? — підняла брови Робін.

— Вибач, — озався Страйк, одночасно кашляючи й сміючись. — Я просто не чекав такого.

— Він великий авторитет у вівчарстві, щоб ти знав, — удавано образилася Робін.

— Професор лікування, розведення... як там далі?

— Лікування, розведення та розмноження овець... От чого ти іржеш? — спитала Робін, коли Страйк знову зайшовся реготом.

— Не знаю, оце «розведення та розмноження» якось смішно звучить, — відповів Страйк. — Ще й овець.

— Він має довжелезний список наукових звань і ступенів, щоб ти знав. Я в дитинстві рахувала літери в усіх тих скороченнях, так їх там сорок шість.

— Нічого собі, — сказав Страйк, ковтнув бурбону і спробував прибрати серйозного вигляду. — То як так вийшло, що він зацікавився вівцями? Це в нього завжди було, чи якось був поклав око на якусь вівцю, і...

— Страйку, він із вівцями не злягається.

Детектив так зареготав, що них почали озиратися.

— Його старший брат мав овечу ферму, тато почав вивчати ветеринарну справу у Даремі і спеціалізувався саме на... Ану годі мені тут іржати! Під його редакцією журнал виходить!

— Що, теж про овець?

— Так. Називається «Вівчарство», — відповіла Робін, — і ні, там немає розворотів з вівцею місяця.

Цього разу регіт Страйка почув цілий бар.

— Та тихше ти, — цитьнула Робін, розуміючи, що на них всі дивляться. — Щоб нас іще в цей бар перестали пускати?

— Але ж нас наче не вигнали з «Американського бару»?

Страйк погано пам'ятав, що саме сталося після того, як він ударив підозрюваного у готелі «Стаффорд». Він не був п'яний, просто осліпнув від власного гніву.

— Вони не казали більше не приходити, але побачиш, як тебе там зустрінуть, якщо повернешся, — відповіла Робін, виловлюючи останню оливку з тареля, який їм подали до напоїв. Страйк сам-один поїв всі чипси.

— Батько Шарлотти розводив овець, — мовив Страйк, і Робін відчула спалах цікавості, як завжди, коли мова заходила про його колишню наречену, — а траплялося це украй рідко.

— Справді?

— Так, в Аррані, — сказав Страйк. — Він там тримав величезний будинок разом із третьою дружиною. Такі собі фермери-аматори. Мабуть, їм частину податків за те списували. Такі були злі тварюки з виду — я овець маю на увазі... забув породу. Самі чорно-білі, роги отакенні, очиська жовті.

— То вівці святого Якова, — пояснила Робін, а у відповідь на Страйкову усмішку додала: — У нас в туалеті лежали цілі стоси «Вівчарства», то звісно, що я знаюся на породах... І що собою являв Арран?

(Насправді вона хотіла знати, що собою являла сім'я Шарлотти.)

— Наскільки я пам'ятаю, там гарно, але я тільки раз був у тому будинку. Вдруге не запросили. Батько Шарлотти мене не терпів.

— Чому?

Страйк допив коктейль і тільки тоді відповів:

— Причин було чимало, але я гадаю, що найбільшу роль зіграла спроба його дружини мене спокусити.

Робін ахнула так голосно, що й сама не чекала.

— Еге ж. Мені було двадцять два чи двадцять три. А їй — мінімум сорок. Дуже приваблива, якщо любиш худючих кокаїнщиць.

— Але... як?!

— Ми приїхали до Аррану на вихідні. Шахразада — це так мачуху звали — і батько Шарлотти дуже пили. Там у половини родини ще й біда з наркотиками, у всіх тих зведених сестер і напівбратів. Отже, ми вчотирьох вирішили випити після вечері. Батько Шарлотти від початку дивився на мене косо, бо сподівався, що я хоч трохи блакитної крові. Нас із Шарлоттою поселили у різні кімнати на різних поверхах. Десь о другій ночі я пішов до себе, роздягнувся, завалився спати... був п'яний... вимкнув світло, а за дві хвилини хтось прочинив двері. Я подумав, що то Шарлотта, хто ж іще. У кімнаті було темно — хоч очі виколюй. Я посунувся, вона лягла поруч...

Робін зрозуміла, що сидить із роззявленим ротом, і закрила його.

— ...і була абсолютно гола. Але мене нічого не збентежило — я ж майже пляшку віскі спожив. Вона, гм, потягнулася до мене, якщо ти розумієш, про що я...

Робін притиснула долоню до рота.

— ...ми поцілувалися, а тоді вона прошепотіла мені на вухо, що бачила, як я задивлявся на її цицьки, коли вона нахилилася. Тут я зрозумів, що це хазяйка дому. Щоб ти знала, на її цицьки я не дивився. Я тільки дивився, чи не доведеться її ловити, бо жіночка налигалася і я боявся, щоб вона не впала у камін, як підкидатиме дрова.

— І що ти зробив? — крізь руку спитала Робін.

— Вистрибнув із ліжка так, ніби мені петарду в сраку встромили, — відповів Страйк, а Робін знову засміялася, — перекинув столик, розбив величезний вікторіанський кухоль. А вона тільки хихотіла. Вона, здається, думала, що я от зараз знову ляжу до неї,

хай тільки шок мине. Я саме шукав у темряві труси, коли у двері справді ввійшла Шарлотта.

— Ой божечки.

— Так, вона без розуміння сприйняла те, що ми з її мачухою удвох в кімнаті голі, — сказав Страйк. — Не могла вирішити, котрего з нас хоче убити більше. Від криків прокинувся сер Ентоні. Побіг нагору у своєму парчевому халаті, але зоп'яну не зав'язав його як слід. Він ввімкнув світло і став у дверях із рушницею, гадки не маючи, що в нього пісюн теліпається, аж поки жінка йому не зауважила. «Ентоні, — каже, — твого Джонні Моргунчика видно».

Робін так зареготала, що Страйк зачекав, поки вона заспокоїться, і тільки тоді продовжив оповідь. Сивань на барі неподалік від їхнього столика поглядав на Робін із кривим посміхом на вустах.

— І що було далі? — спитала Робін, віддихавшись і витерши очі крихітною серветкою, яку їй подали до напою.

— Наскільки я пам'ятаю, Шахразада навіть не пробувала виправдатися. Здається, вона вважала, що утнула класний жарт. Шарлотта кинулася на неї, я схопив Шарлотту, а сер Ентоні, вочевидь, вирішив, що я сам у всьому винен, бо не замкнувся. Шарлотта теж до цього схилилася. Але попереднє життя з мамою не готувало мене до звичаїв аристократії. Заради справедливості, богема у сквотах поводитися значно пристойніше.

Страйк підняв руку, показуючи усміхненій офіціантці, що вони бажають замовити ще, а Робін, у якої зо сміху боліли боки, підвелася.

— Я до вбиральні, — задихано промовила вона. Сивань на барі провів її поглядом.

Коктейлі були невеликі, міцні, а Робін, яка більшу частину часу стежила за людьми і тому носила кросівки, забула, як ходити на високих підборах. Вона мусила міцно вхопитися за поруччя, спускаючись застеленими червоним килимом сходами до жіночої вбиральні, яка виявилася чи не найпристойнішою з усіх, де Робін колись бувала. Ніжно-рожеві, ніби полуничний макарон, стіни, круглі мармурові раковини, оксамитовий диван, фрески з німфами серед лілей.

Справивши потребу, Робін розгладила сукню і глянула у дзеркало, чи не потекла від сміху туш. Поки мила руки, думала про

історію, яку повідав Страйк. Хоч ця оповідь і здалася Робін смішною, лячно від неї теж було. Протягом своєї детективної кар'єри Робін встигла стикнутися із розмаїттям людських дивацтв, нерідко й сексуального ґатунку, та все одно часто почувалася наївною та недосвідченою порівняно зі своїми ровесницями. Власного досвіду у диких нетрях сексуальних авантур Робін не мала. У неї був тільки один сексуальний партнер і дуже вагомими причини не лягати у ліжку з людиною, якій вона не може довіряти. Свого часу немолодий чоловік з плямою вітиліго за лівим вухом присягався у суді, що дев'ятнадцятирічна Робін сама запропонувала йому секс під темними сходами і встигла сказати, що любить грубість, перш ніж втратити свідомість, коли він душив її.

— Далі питиму воду, — сказала Робін за п'ять хвилин, сідаючи у своє крісло навпроти Страйка. — Коктейлі тут серйозні.

— Пізно, — озвався Страйк; офіціантка саме поставила перед ними склянки. — Може, хочеш сендвіч, щоб алкоголь трохи осів?

Він простягнув Робін меню. Ціни були захмарні.

— Та ні, слухай...

— Я б не запрошував тебе до «Рітцу», якби не планував повернути калитку, — махнув рукою Страйк. — Я б замовив торт, але...

— Ільза вже замовила його на завтра? — здогадалася Робін.

Наступного вечора компанія друзів, серед яких був і Страйк, збиралася на святкування дня народження Робін, яке організувала спільна подруга.

— Так. Я не мав тобі говорити, тому прикинься здивованою. А хто, власне, ще прийде? — спитав Страйк. Йому було цікаво, чи придуть якісь незнайомі йому люди, особливо чоловіки.

Робін перелічила імена кількох пар.

— ...ну й ми з тобою, — додала вона наостанок.

— Хто такий Річард?

— Новий бойфренд Макса, — відповіла Робін. Макс був її сусідом, власником квартири, де сам він займав лише одну кімнату, не маючи змоги виплатити заставу без пожилиці. — Я думаю, чи не час мені від нього з'їжджати, — додала Робін.

Підійшла офіціантка. Страйк замовив сендвічі на двох і знову розвернувся до Робін.

— Чому ти збираєшся з'їжджати?

— Серіал, у якому Макс знімається, гарно платить і буде продовжуватися на другий сезон, а ще вони з Річардом дуже близькі. Не хочу чекати, поки вони самі мене попросять звільнити територію. Крім того, — Робін пригубила новий коктейль, — мені тридцять років. Хіба не час мати самостійне життя, як гадаєш?

Страйк знизав плечима.

— Я не любитель прив'язуватися до певних дат у житті. То парафія Люсі.

З сестрою Люсі Страйк прожив більшу частину дитячих років; вони мали спільну матір. Страйк і Люсі загалом трималися протилежних поглядів на принади та пріоритети в житті. Люсі бентежило те, що майже сорокарічний Страйк живе сам-один в орендованих двох кімнатах над офісом, не маючи жодних сталих зобов'язань — ні дружини, ні дітей, ні іпотеки, ні батьківських комітетів, ні добросусідських різдвяних вечірок. Їхня мати теж безжально викреслювала такі речі зі свого життя.

— Я справді гадаю, що час мені мати власне житло, — відповіла Робін. — Я сумуватиму за Вольфгангом, але...

— Хто такий Вольфганг?

— То Максів пес, такса, — відповіла Робін, яку здивувала різкість Страйкового тону.

— А... я подумав, то якийсь німець, якого ти собі нагледіла.

— Ха... та ні, — відповіла Робін.

Вона почувалася дуже п'яною. Хоч би сендвічі допомогли.

— Ні, — повторила вона, — Макс не з таких, щоб підсовувати мені якихось німців. І це, мушу сказати, велике полегшення.

— А що, тобі багато хто підсовував німців?

— Німців ні, але... А, та ти сам знаєш. Ванесса усе вмовляє мене зареєструватися в тіндері, а кузина Кеті хоче, щоб я знайшла час для якогось її друга, який щойно переїхав до Лондона. На прізвисько Гудж.

— Гудж? — перепитав Страйк. — Це ж так собак нацьковують?

— Так, але в нього справжнє ім'я якесь... схоже. Не пам'ятаю, — сказала Робін, непевно змахнувши рукою. — Він саме розлучився, і Кеті вирішила, що ми ідеально пасуватимемо одне одному. Я не зовсім розумію, чого раптом двоє людей, які спартолили собі шлюб, мають підійти одне одному. Навпаки, це...

— Твій шлюб спартолила точно не ти, — заперечив Страйк.
— Та я, — озвалася Робін, — бо не треба було взагалі виходити за Метью. Все було погано, а стало тільки гірше.
— Але ж то він завів коханку.
— Але не хотіла сімейного життя саме я. Я ще під час медового місяця думала з ним порвати, але потім духу не стало...
— Справді? — здивувався Страйк. Для нього це було щось нове.
— Так, — відповіла Робін. — В глибині душі я ще тоді розуміла, що це неправильно...

На мить Робін перенеслася на Мальдіви, у ті спекотні ночі, коли вона на самоті блукала білими пляжами, поки Метью спав на віллі, і намагалася зрозуміти, чи не закохана вона насправді у Корморана Страйка...

Принесли сендвічі. Робін попросила склянку води. Десь хвилину вони мовчки жували, а тоді Страйк сказав:

— Я б тіндер не заводив.
— Ти б не заводив, чи це мені не варто?
— І те, і те, — відповів Страйк. Він уже прикінчив один сендвіч і взявся за другий, а Робін ще двох шматків не відкусила. — У нашій професії не варто виставлятися в інтернеті.

— Я саме так і сказала Ванессі, — кивнула Робін. — А вона порадила користуватися вигаданим іменем, поки когось не знайду.

— Вигадане ім'я — запорука довіри у стосунках, — погодився Страйк, і Робін знову засміялася.

Страйк замовив ще коктейлі. Робін не заперечувала. Людей у барі побільшало, гучніше гули розмови, а кришталеві люстри оповив туманний серпанок. Робін відчувала нерозбірливу приязнь до всіх присутніх — від літньої пари, що тихо бесідувала за шампанським, до сиваня, який усміхався їй щоразу, як Робін оберталася. А найбільше їй подобався Корморан Страйк, який влаштував для неї таке чудове, незабутнє й недешеве святкування дня народження.

Щодо Страйка, який у ті давні часи справді не витріщався на груди Шахразида Кемпбелл, то він наразі намагався так само не дивитися на груди партнерки. Але вона здавалася йому гарною як ніколи: зарум'янена від сміху й алкоголю, рудувато-біляве волосся сяє відблисками від золотої стелі. Зненацька вона

нахилилася по щось, і нижче опалового намиста відкрилося глибоке декольте.

— Парфуми, — пояснила Робін, піднімаючи фіолетовий паке-тик, який вона принесла з «Ліберті»; всередині був подарунок, який зробив їй Страйк. — Хочу спробувати.

Вона розв'язала стрічку, розгорнула пакунок і дістала квадратну білу пляшечку. Страйк дивився, як вона розпилює вміст на зап'ястки, а тоді — тут він змусив себе відвести очі — у западинку між персами.

— Мені дуже подобається, — сказала вона, піднісши зап'ясток до носа. — Дякую.

Зі свого місця Страйк вловив легкий подих цих парфумів: його нюх був трохи притуплений через багаторічне паління, проте він розрізнув троянду та відгомін мускусу, який навіював образ нагрітої сонцем шкіри.

Принесли свіжі коктейлі.

— Про мою воду вона, схоже, забула, — сказала Робін, відпиваючи від свого «мангеттена». — Це вже останній. Я останнім часом рідко ношу підбори. Не хочу копнути носом підлогу посеред «Рітцу».

— Я тобі піймаю таксі.

— Ти вже й так багато витратив.

— З грошима у нас все добре, — сказав Страйк. — Нарешті.

— Знаю... і хіба це не чудово? — спитала Робін. — У нас здоровий банківський рахунок, і роботи просто купа... Страйку, ми дуже успішні, — сказала вона, широко всміхнувшись, і Страйк відчув, що всміхається у відповідь.

— Хто б міг подумати?

— Я, — відповіла Робін.

— Коли ми познайомилися, я був практично банкрутом, спав на розкладачці в офісі і мав одного-єдиного клієнта.

— І що? Мені сподобалося, що ти не здався, — відповіла на це Робін, — і я розуміла, що ти чудово знаєш свою справу.

— З чого ти це зрозуміла?

— Я бачила, як ти її робиш.

— Пам'ятаєш, як ти принесла каву й печиво? — спитав Страйк. — Мені й Джонові Бристоу у той перший ранок? Я ніяк не міг зрозуміти, де ти їх взяла. Це був ніби якийсь фокус.